

Gedeputeerde en Provinciale Staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Drinkwater voor nu en later

Datum : 10 februari 2015
Onderwerp : **PAL-advies over de drinkwatervoorziening**
Ons kenmerk : PAL 2015/022
Aantal pagina's : 3

Geachte leden van GS en PS,

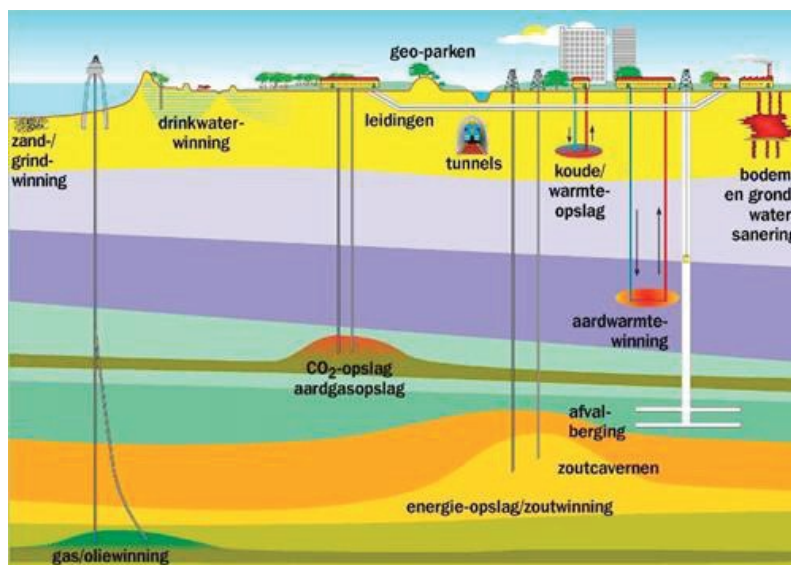
Aanleiding voor dit advies zijn onze zorgen over de duurzame borging van de kwaliteit en leveringszekerheid van ons drinkwater. Deze zorgen leefden zowel bij de sprekers als het publiek van de drukbezochte PAL-lunchlezing afgelopen december 'Drinkwater voor nu en later', met presentaties van [Dunea](#) en [Oasen](#).

Doel van de rijksnota [Schoon drinkwater voor nu en later](#) van vorig jaar is om de openbare drinkwatervoorziening duurzaam veilig te stellen. In een uitvoeringsprogramma, dat in de loop van dit jaar verschijnt, wordt dit beleid samen met o.a. de waterschappen, drinkwaterbedrijven, provincies en gemeenten verder uitgewerkt.

Mede op grond van deze lunchlezing zijn wij gekomen tot dit briefadvies met vier aanbevelingen om aan die beleidsuitwerking en het provinciale drinkwaterbeleid invulling te geven. Want de provincie heeft voor het drinkwater een rol en verantwoordelijkheid voor het:

- grondwaterbeheer (samen met de waterschappen);
- verlenen van ontheffingen voor de grondwaterwinning;
- ontvangen van leges;
- via het ruimtelijk beleid faciliteren van de drinkwaterwinning en het tijdig signaleren van ruimtelijke projecten die van invloed zijn op het drinkwaternet, o.a. ter bescherming van de gemeente- en provincieoverschrijdende transportinfrastructuur.

1. Werk samen aan een goede bescherming van onze bronnen

Een goede bescherming van onze drinkwaterbronnen is niet vanzelfsprekend. Zo blijkt uit de [Eindevaluatie gebiedsdossiers drinkwaterbronnen](#) van het RIVM (2014) dat er bij de helft van de drinkwaterwinningen in Nederland kwaliteitsrisico's zijn. Ook een voldoende beschikbaarheid is niet vanzelfsprekend, zo berichtte Binnenlands Bestuur onlangs [Utrecht: drinkwatertekort in 2020](#).

Een duurzame drinkwatervoorziening van hoge kwaliteit vormt met de in de Tweede Kamer aangenomen [Motie](#) van Jacobi en Van Veldhoven een nationaal belang. Benoem dit ook als provinciaal belang. Naast gezondheid zijn hier ook grote economische belangen mee gemoeid. Zo zit Heineken mede vanwege de hoge waterkwaliteit van het via Oasen geleverde door Dunea geproduceerde drinkwater uit de duinen met haar hoofdproductielocatie en hoofdkantoor in Zoeterwoude.

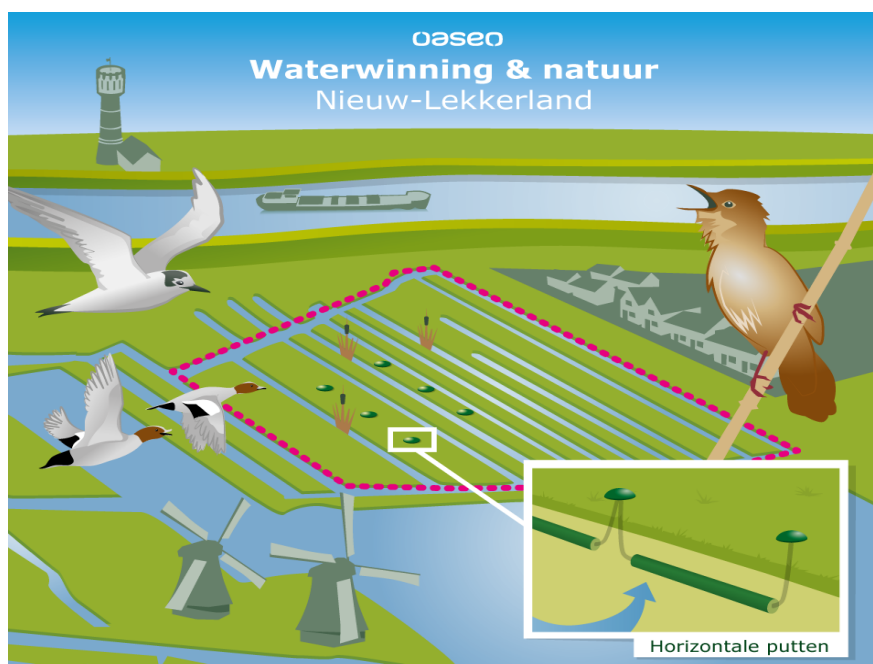
Regel de bescherming van onze drinkwaterbronnen in provinciaal ruimtelijk, bodem- en milieubeleid (o.a. in de Provinciale Milieuverordening ([PMV](#)) en [Verordening Ruimte](#)) en werk waar mogelijk en zinvol behalve met de drinkwaterbedrijven ook samen met andere provincies, het rijk en Europa. Dit om die bescherming in goede onderlinge afstemming te regelen. Uiteraard met inachtneming van de [EU-drinkwaterrichtlijn](#), die nu onder [Review](#) is.

Werk samen met de provincie Gelderland om de drinkwaterbron van Dunea in de Afdamde Maas in de regio Bommelerwaard te beschermen, die mede met Maaswater wordt gevoed. Behalve door lokale verontreiniging bij deze bron neemt in de toekomst de leveringszekerheid mogelijk ook af door een verhoogde kans op een verlaagde zomerse Maasafvoer, waardoor de concentraties aan verontreinigingen in het rivierwater te hoog kunnen worden. Niet alleen hier, maar ook elders in Zuid-Holland en Nederland wordt rivierwater gebruikt voor de drinkwatervoorziening. Zo komt nu veertig procent van het Nederlandse drinkwater uit het water van de Rijn, Maas en IJssel

Zorg ervoor dat winning van schaliegas en andere fossiele bronnen, CO₂opslag en ook boringen ten behoeve van bodemenergiesystemen (waaronder aardwarmte en Warmte Koude Opslag (WKO)) verboden zijn in de milieubeschermingsgebieden voor grondwater en daarbuiten alleen onder strikte voorwaarden zijn toegestaan, zodat dit geen negatieve invloed heeft op onze drinkwaterbronnen. In dit kader zijn NWO en de waterbedrijven onlangs gestart met het [Onderzoeksprogramma schaliegas en water](#).

Borging van de drinkwaterkwaliteit van bron tot het tappunt (dus tot het water dat bij de klant uit de kraan stroomt), vraagt om een adequaat onderhoud van het transportnetwerk. Koppel aanleg en onderhoud waar mogelijk en zinvol met andere werkzaamheden aan leidingen en andere infrastructuur in de ondergrond.

2. Werk samen aan de ontwikkeling van maatschappelijke waarden

Kies voor een integrale benadering en samenwerking met partners voor synergie en een optimale ontwikkeling van maatschappelijke waarden, waarbij functies als natuur, recreatie, waterbuffering en -zuivering - ook in het kader van de drinkwatervoorziening - op slimme wijze worden gecombineerd. Bij de PAL-lunchlezing hebben de drinkwaterbedrijven (ook Evides was aanwezig) de provincie daartoe uitgenodigd. In de duinen gebeurt dit reeds jaren op goede wijze en ook elders zijn er volop mogelijkheden om die belangen beter samen op te laten gaan, bijvoorbeeld in Nieuw-Lekkerland (zie voorgaande afbeelding).

3. Beperk bestuurlijke drukte, bespaar en maak ruimte voor innovatie

Binnen zowel de waterketen als de drinkwaterketen lijkt het uit oogpunt van kosten, kwaliteit en leveringszekerheid gewenst om zaken bestuurlijk meer in één hand te brengen en vooral te zorgen voor meer samenwerking en inhoudelijke samenhang. Dit geldt voor de gehele beleidscyclus, dus vanaf de beleidsontwikkeling tot en met toezicht en handhaving.

Met name in de samenwerking in de waterketen en in het ruimtelijk beleid zien de drinkwaterbedrijven mogelijkheden voor betere samenwerking met de provincie.

Verder zien wij nog besparingsmogelijkheden bij het gebruik van drinkwater, zowel in gebouwen als in de openbare ruimte. Zo kan in een aantal toepassingen (o.a. toiletspoeling en reiniging) regenwater drinkwater vervangen. Dit vraagt vaak wel weer extra investeringen in gescheiden leidingen.

Pleit samen met partners, zoals de waterschappen en drinkwaterbedrijven, bij het rijk voor ruimte voor innovatie voor nieuwe technologische ontwikkelingen en toepassingen. Dit vraagt o.a. om een nieuw beoordelingskader dat die innovatie mogelijk maakt. Dit geldt bijvoorbeeld voor een nieuwe waterzuiveringstechniek als membraantechnologie. Membraanfilters kunnen o.a. medicijnresten verwijderen, waarmee invulling kan worden gegeven aan de onlangs in de Tweede Kamer aangenomen motie voor een medicijnrestenvrij drinkwater. Daarnaast zijn uiteraard ook andere zuiveringstechnieken inzetbaar, waaronder UV, ozon en peroxide. Dit laat onverlet dat verontreiniging van bronnen zoveel mogelijk voorkomen dient te worden en doorgaans beter en voordeliger is dan reinigen.

4. Maak één drinkwatermeldpunt

Een goede bescherming van onze drinkwaterbronnen is gebaat bij bewustzijn van het belang hiervan bij de burger. Waar kinderen via de website droppiewater.nl reeds worden onderwezen in het belang van voldoende en schoon drinkwater, adviseren wij om drinkwaterbedrijven en andere partijen in de waterketen te stimuleren om via één makkelijk vindbare, toegankelijke en informatieve website of webpagina ook volwassenen hierin te onderwijzen (aanvullend aan het woud van websites dat hier nu al over bestaat), Dit kan bijvoorbeeld onder kraanwater.nu, maar het kan ook gaan om een webpagina binnen water.nl of meldpuntwater.nl. Dit meldpunt bevat nu onder het kopje 'kraanwater' alleen nog maar een meldingsformulier. Burgers kunnen op zo'n centrale plek dan terecht voor informatie over drinkwater, maar ook voor hun meldingen, vragen, suggesties en klachten. Hiermee wordt naast het bewustzijn ook de oog- en oorfunctie in het veld en daarmee de bescherming versterkt.

De Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit van Zuid-Holland,

Jan (J.J.) Helder

Jos (J.M.) Brouwer

W.G.

W.G.

Voorzitter

Secretaris